
TARTALOM:

Kováts Árpád: Közteherviselés. — Jöjj áldott orvos. (Imádság beteg katonáknak.) — Ráski Sándor: Írásmagyarázat. — d. Szabó László: Karácsonyi legenda. — Lakó János: Áldozat, áldozat, áldozat! — Vitéz Ferenc: A Gellért-hegyen. (Vers.) — Takách Béla: 110 éves az Akadémiai Ijúsági Könyvtár. — Vitéz Ferenc: Igazolvány. (Vers.) — Ifj. Radácsy György: Az első nyúl. — Híreink — Kedves Olvasóink.

SÁROSPATAKI IFJÚSÁGI KÖZLÖNY

Megjelenik július és augusztus kivételével minden hónap 15.-én.
Előfizetési ára: Egy évre 3 P, félévre: 1'50 P. Egyes szám ára 50 fillér.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Sárospatak, Főiskola.

Legációba indulnak a pataki diákok. Nehéz időkben nehéz az áldozat, tudjuk, de nehéz időkben minden segítségre szüksége van annak a diáknak, aki máskor is csak nehezen tud tanulni, nehezen tudja összeszedni tanulmányai költségeit. A pataki legátusok Krisztus követségében járnak s az Ő evangéliumát hirdetik a szószéken és a gyülekezetekben. Nem mennek, idegenekhez, hiszen, akikhez mennek, igen sokan az Alma Máter szárnyai alól kerültek ki s sokan vannak, akik maguk is részt vettek ilyen követségjárásban s akikhez mennek, maguk is Krisztus tanítványai. A legátusok is hoznak áldozatot, a karácsonyeste meleg családi ünnepét áldozzák fel, hogy idegenben, idegen család körében, vagy éppen hóviharban, szélben hosszú kilométereket gyalogolva töltsék el a karácsony estét.

Kérjük a gyülekezeteket, a lelkipásztor, vagy tanítócsaládokat, fogadják szeretettel a pataki legátusokat, ne sajnálják a szeretetet, vagy figyelmességet, amellyel az esetleg első karácsonyát idegenben töltő kis mendikánst úgy fogadják, mintha saját gyermekük volna. Isten szeretetére emlékezünk, sugározzuk az Ő szeretetét tovább, az emberek felé. Csak ez a szeretet teremthet új világot.

A szeretetért cserébe csak szeretetet tudunk majd adni, de ígérjük, hogy igyekezni fogunk nagyon sok szeretetet vinni a mostani árva karácsonyra s a kapott szeretetért nagyon hálásak leszünk.

A Sárospataki Ifjúsági Közlöny munkatársai:

Főszerkesztő
Kovács Árpád
IV. é. th.

Felelős szerkesztő:
Hegyi József
tanár.

Főmunkatársak:

Major Zoltán IV. é., Bene Dezső III. é., Jakab Károly II. é., Ruskay Gyula I. é. teológus,
Andrássy Dezső, Merényi József V. é. tan. növ.,
Adorjány Manassé, Szacsury János és Vitányi Iván VIII. o gimn.tanulók.

Híróvatvezető: Lakó János I. é. th.
Kiadóhivatali főnök: Arday László II. é. th.

SÁROSPATAKI IFJÚSÁGI KÖZLÖNY

Főszerkesztő:

KOVÁTS ÁRPÁD

1942 december hó

Felelős szerkesztő:

HEGYI JÓZSEF tanár

Közteherviselés.

Megosztott öröm kétszeres öröm. Megosztott fájdalom fél fájdalom. Nagy munkát csak több ember képes együttes munkával elvégezni.

Mennyi olyan munka van, amelyhez kevés egy ember. Ha többen vannak, egyszerű és könnyű lesz a munka. Az élet, ha munka, ilyen munka. Hamar rá jött az ember, hogy élni úgy tud igazán, ha nem magában él, hanem megosztja az élet nehézségeit és közösségben rendezí be az életet. Minél nehezebbek az idők, minél súlyosabb feladat vár egy emberre, vagy közösségre, annál nagyobb szükség van arra, hogy ne maga akarja a nehézséget megoldani; hanem fogjon össze társaival.

A most folyó háború, Isten ítélete a világ felett, próbára tesz minden embert, minden népet és minden közösséget. Nagy teher a háború. Az áldozat: a munkatöbblet és a lemondás nagy súly s a nagy súlyt egy ember nem tudja emelni. A nagy súlyhoz sok ember kell, mert a közösségi munkában az egyes ember munkaeredménye megsokszorozódik és a fáradság kisebbedik. Tudja ezt mindenki. Ismeri mindenki a vessző példáját, amelyet magában a kisgyermek is eltör, de ha nyálábra költik, a legerősebb ember sem tudja összetörni... Mégis mintha elfelejtettük volna. — Mikor kell összefogni, összetartani, ha nem most?

Nézzünk meg egy kis falut, mennyire egy tud lenni a veszélyben. Amikor tűz van, vagy árvíz, a félrevert harang minden harag felfüggesztését és minden bosszú elhalasztását jelenti. Az egész egy, élő szervezet. Nincs veszekedés a vezető választása körül, mert a legarravalóbb már vezet is, parancsot ad és a többiek nem gondolkoznak, hogy mi jögon adja az a parancsot, hanem teljesítik.

Nagy szükség van ma arra, hogy ember és ember, az egyik magyar és a másik magyar közel legyen egymáshoz. Még nagynehezen viselni tudja az egyes ember a terhet, de már sok magyar ember roskadozik. Egynek kell lenni, közeledni kell egymáshoz, közösen kell viselni a terheket, mert még nehezebb terheket kell magunkra vennünk s nem lehet megállni. Viselni kell, ha nem akarunk elpusztulni. Ne zárkózzunk el legszűkebb családi és baráti körünkbe, ismerjük meg egymást, hogy ha a gátra kell majd kiállni, tudjunk egymásra számítani.

Akkor közösség a közösség, ha Isten előtt áll, s imádkozik. Ha Istennel van a közösség, mindenkinél erősebb, s nála nem erősebb senki. Ha Istennel van, közösség a közösség: minden tagja Krisztusban egy Istennel s így egy egymással is.

K. A.

JÖJJ, ÁLDOTT ORVOS!

(IMÁDSÁG BETEG KATONÁKNAK.)

Olvasandó: Ézsaiás 53.

Mennyei édes Atyám! Hálával van tele az én szívem, mert amiről eddig csak hallottam, most a magam életében megéreztem, megtapasztaltam, hogy Te szabadító Ur Isten vagy. Nemcsak adod az életet, hanem visszaadod azt. Sebesülten, fájdalmaik között, könnyemet letörölve azt tartom legelső szent kötelességemnek, hogy szívemet, ezt a hálával telt poharat, felemelem és áldalak és magasztallak Téged. Fogadd el az én magasztalásomat és vedd kedvesen a hálámat.

Most érzem, hogy mennyire a tied vagyok. Most érzem, hogy mennyire a te számodra, a te parancsolatod szerint kell élnem.

Bűnbánattal vallom meg, hogy a magaménak tartottam magamat. Sokszor vétettem ellened. Gőgös voltam és indulatos. Aggodalmaskodtam és csak a testtel törődtem. Azt hittem, hogy csak az én munkám és csak az én ügyességem tart meg engem. Éppenazért magam tűztem ki a célt és magam elgondolása szerint haladtam.

Most látom, hogy egészen a tied vagyok. Neked van rám gondod. Tied az én életem minden terhe és minden gondja. Uram vagy és Atyám vagy. Hatalmad van arra, hogy megtarts és könyörülő szived van, hogy mindent javamra tégy. Bocsásd meg, hogy eddig nem éreztem ezt egészen és nem láttam ilyen világosan. Könyörgök, hogy adj erőt, hogy életem ezutáni része a tied legyen. Te a magad számára mentettél meg. Nem a sátán táborát akarod növelni, hanem a Megváltóét, az Ur Jézusét. Oda állok most az ő zászlaja alá. Mint az ő jó vitéze kívánok mindhalálig hű lenni. Segíts Szentlelkeddel! Amit elkezdettél, kérlek, hogy félbe ne hagyjad.

Áldalak, hogy a testi élet értékét most látom igazán. Kegyelmi időt adtál, hogy neked szolgáljak, hogy már itt a földön is Neked éljek. Hogy már itt a földön elkezdjem megért életemmel azt a magasztalást, amit az angyalok serege, a megdicsőülést talált lelkek örökké zengenek.

Örökké tied a dicsőség azért, hogy most ismerem meg igazán a te Fiadat, a tövis koronás Királyt, a Fájdalmaik Emberét. Az ő sebeivel gyógyulnak meg még a testi sebeim is. De az ő sebei adnak nekem rejtekhelyet, hol bátorságom legyen. Érette könyörölsz Te rajtam. Általa vagyok életemben és halálomban a tied.

Imádkozom bajtársaimért, a magyar zászlóért. Órizd meg őket és vidd diadalra a mi ügyünket. Legyen előtted kedves és drága minden csepp magyar vér és őrizd meg. Legyen előtted drága minden magyar rög, hogy ellenség soha ne tapossa. Imádkozom sebesült térsaimért, hogy gyógyítsd őket is és vezérelj el őket is a te igaz ismeretedre és félelmedre.

Könyörgök szeretteimért! Add, hogy ne aggodalmaskodjanak, hanem imádkozzanak, könyörögjenek és hálát adjanak. Segíts haza hozzájuk. Aztán legyen a mi hajlékunk a tied. Legyen ott szeretet és békesség, mert mindenki a te megtért, kegyelmet talált gyermeked.

Az érettem szenvedő, az egem gyógyító és megváltó Krisztusért kérek, hogy hallgass meg és tégy egészen a tieddé. Amen.

ÍRÁS MAGYARÁZAT.

Textus: Cselekedetek 17: 27—28.

Pál, Jézus Krisztus evangéliumának a foglya Athén piacán hirdeti a megfeszített Krisztust. Pálnak az alakja idegen ebben a környezetben. Az egész város a maga mozgalmas kereskedelmi életével arra mutat, hogy az emberek itt szeretnek élni, szeretik kihasználni az élet vígasságát. De mennyire idegen ebben a környezetben nemcsak Pál, hanem a mondanivalója is. Athén polgárai költészethez, zenéhez, tudományhoz vannak szokva és ez a zsidó ember Krisztust hirdeti nekik, aki a görögök számára bolondság.

Pál igehirdetése mégis a legjobb helyen hangzott el Athén piacán, mert Athén népe advent népe volt. Nem azért volt advent népe, mert Pál megjelent közöttük és hirdette nekik Krisztust, mint ahogyan a Jordán partján sem azért volt advent, mert Keresztelő János megjelent. Adventet nem a Keresztelő Jánosok és nem Pálok csinálnak. Adventet az Istent kereső ember és a kereső emberhez közeledő Isten csinálnak.

Kereső emberek csinálnak adventet. Akkor a mi világunkban nincs ebben a tekintetben semmi fogyatkozás. Itt mindenki kereső lélek. Kérdezd meg az embereket, hogy mit csinálnak és egymás után kapod a feleleteket, hogy keresnek. Keresik a megélhetést, a boldogságot, a békességet.

De mindez még nem tesz adventi emberré. Az adventi ember nem valamit keres, hanem az Istent keresi. És ezért advent népe Athén népe. Istent keresik, aki hiányzik az ő életükből. Oltárt állítanak az ismeretlen Istennek. Nem tudnak Istenről semmit, mert az ember nem is tudhat Róla semmit, amíg Ő magát ki nem jelenti.

Athén adventje ezért nem vezetett eredményre, mert csak az ember által ákart advent nem vezet célhoz. De Isten a kereső ember kérését adventté változtatja az által, hogy Ő közeledik az emberhez. Közel van Isten mindenkihez. Azokhoz is, akik nem törődnek ezzel. Isten gondolata a távollevőkhöz Jézus Krisztus. Ő benne van közel Isten mindenkihez. Mindenkihez. Tehát azokhoz is, akik menekülnek tőle, akik nem is akarnak tudomást szerezni az Istenről. Bármennyire is tagadják ezek, sokkal közelebb vannak Istenhez, mint mi gondolnánk.

Isten közel van minden emberhez. Annyira közel van, hogy Őbenne élünk. Rajta kívül nincs élet. Csak haldoklás van. De Istenben van élet. Csak Őbenne élhetek. Csak Krisztusba oltva lesz életem.

Őbenne mozgunk. Lehetetlen itt nem gondolni Jézusnak arra az igéjére, hogy „nálam nélkül semmit sem cselekedhettek.”

És Őbenne vagyunk. Milyen áldott kegyelem ez. Krisztusban vagyok ami vagyok. Isten előtt is Krisztusban vagyok. Nem úgy néz rám az Atya, amint bűneimben állok, amint rakva vagyok a világ szennyével, hanem Krisztus mennyegzői fehér ruhájában állok az Atya előtt.

Athén népe kereste az Istent. És Isten népe nem hagyta magára azt a népet. Pált küldte oda, hogy utat mutasson nekik, hogy figyelmeztesse őket, hogy ő is közel van hozzájuk. Az ige nekünk is szól, minket is kereső emberekké akar tenni, hogy ezáltal Isten ránk találjon. Ámen.

Ráski Sándor IV. é. hh.

KARÁCSONYI LEGENDA. |

Irta d. Szabó László III. é. th.

A megszokottság fásult unalmával ülnek az asztal mellett. Az asztal közepén kicsiny fenyőfa áll. A gyertyák imbolygó, sárga fénye megvilágítja mindkettőjük arcát.

A félhomályban kutatva néznek egymás szemébe. — Miért csináltuk ezt? Én unom, de talán ő...!?

Ketten vannak. Nyolc éve házasok s mégis úgy érzik, mintha egyedül lennének. Mint két idegen bámulnak a gyertyák fényébe.

Nincs semmi közöttük, ami összekapcsolná őket, csak a nyolc év s a rajtuk levő kötelék, a házasság. Már megunták egymást, egyhangú napjaik örömtelenül telnek el.

Rongyos ruhás gyermek áll az ablak alatt. Kis utca-senkije. Lehet vagy hat éves. A vágy ott ül a szemében a ragyogó valami után. Tágra nyílt szemmel bámulja a csodát, amelyben eddig még nem volt része. Szeretne bent lenni, mert nagyon hideg a decemberi este.

Alig éri el az ablakot. Lábújra állva, ágaskodva néz be. Orra ellapul az ablakon, lehellete elhomályosítja az üveget.

Néz, néz befelé az elérhetetlen karácsonyfa felé.

Elzsibbadt lába megesúszik. Homlokát beüti az ablakba, majd végigvágódik a fal tövében . . . . .

— Valaki zörgetett — riad fel az asszony. Mindketten felugranak s az ablakhoz szaladnak.

— Senki — mondja a férfi s újra visszaül az asztal mellé.

Az asszony követi, de valami nem hagyja nyugodni.

— Menj ki, kérlek, nézd meg, hogy mi volt! — Ideges borzongás fut végig a hátán. — Hátha valaki be akar törni?

A férfi lassan magára veszi a kabátját, kalapját s kimegy.

A pillanatok örökkévalóságnak tűnnek az asszonynak.

— De soká jön! — Végre csoszogás az előszobában. Kifut a férje elé, mintha várna valakit. Önkéntelenül is arra gondol, hogy milyen régen tette ezt. Szinte fáj a megszokottság megzavarása.

A férfi bejön. Karjaiban tartja a gyermeket. Szokatlan, esetlen tartással nyújtja az asszony felé.

Az asszony ijedt sikoltással kap a gyermek után s lefekteti a kerevetre. Zsebkendőjével törölgeti a vértől maszatos arccskát. Valami különös mozdulattal kisimítja szeméből a kuszált, szőke hajszálatokat.

A férje közömbös érdeklődéssel figyel.

A gyermek, talán a fájdalomtól, talán a jóleső melegtől hangosan felsír: — „Anyukám!”

Az asszonyból kibuggyan a sírás. Különös melegség önti el az arcát, hirtelen megvilágosodik előtte, hogy miért olyan üres az élete, egy szó hiányzik belőle. Senki sem mondta még neki: „Anyukám!”

A férfit mellbeüti az asszony sírása. Felvillan előtte élete, melynek célja mindig önmaga volt. Szemét elhomályosítják a könnyek. Hangtalan férfisírás rázza a vállát. Térdrebukik a kerevet mellett s megfogja a gémberedett kis kezeket, arcához szorítja s botladozó nyelvvel kimondja az ismeretlen, eddig sohasem használt szót: — „Drága kisfiam! Ne félj, itt van Anyuka és Apuka, itthon vagy.“

A gyertyák lassan tövig égnek s a megnyult kanócok erősebb fény-nyel töltik be a szobát.

A férfi és az asszony egymásraborultan nézik az alvó gyermeket. Az egymásratalálás öröme csillog a szemükben... Megtalálták életük értelmét.

A karácsonyfán a csengő lassan csengeni kezd, hirdetve, hogy „megszületett“ . . . . .

Mi történt? Semmi különös . . . . . Valaki zörgetett.

Áldozat, áldozat, áldozat!

Mintha felelevenedtek volna a régi viharos idők áldozatkészségükről emlékezetes alakjai.

Mintha az ellenreformáció korának alapító és építő szellemei keltek volna ki sírjukból; azok a hőseink, akik tudtak áldozni az ősi református iskolák alapítására, mertek nagy áldozatot hozni az evangélium szent ügyéért és egész vagyonukat fel tudták ajánlani templom-emelés céljára.

Manapság az adakozás ilyen magas foka ritka, mint a fehér holló. Eppenezért felfigyelt az egész ország és egyesek elképedtek, mások felűjongtak örömükben, mikor Zilahy Lajosnak, a mai ember előtt szinte hihetetlennek tetsző nyilatkozatát olvasták, melyben vagyonát iskolaépítésre ajánlja fel.

Zilahy Lajosnak református prédikátor őseire emlékeztető áldozatkészsége visszhangra talált a pataki theologusok szívében. Jelentkeztünk iskolaépítésre.

Sokkal közelebb áll azonban hozzánk az általunk kezdeményezett építkezés, melyhez nagyon kevés pénzzel, de istenben vetett szilárd hittel kezdtünk hozzá. Mert ismerjük a zsoltáríró tapasztalatát, hogy: „Ha az Úr nem építi a házat, hiába dolgoznak azon annak építői.“

Az Úr pedig építette az emberek szívében az Ő szent templomát . . .

Semsey László és családja telket ajándékoztak a templomhoz. Mi két kezünk munkáját adtuk és filléreinket raktuk élére . . . Gyűjtögettük a filléreket, de pengőket kellett kiadnunk és végül is odajutottunk, hogy cserép kéne, ács kellene és nekünk nincs pénzünk.

A csüggedés nyomai kezdenek mutatkozni azokon, akik szívükön viselik e kis gyülekezet sorsát . . .

No, hires pataki diákok lesz abból a templomból valami? — kérdezhetné mosolyogva valamelyik hitetlen ember. — Hát így segít meg benneteket az Isten?

Hadd válaszoljam itt az ilyen embernek, hogy az Úr nem hagyta el még soha a benne bízót és nem hagyja el soha! És tovább építi a szívekben az ő templomát... *Báró Vay Miklós ezer pengőt* ajándékozott a szegilongi templom befejezésére.

A tizenkettedik órában tett adományával elősegítette és a megvalósuláshoz közel vitte a pataki diákok tervét.

A kegyelem Istene gazdagon fogja megjutalmazni érte.

Lakó János.

A Gellérthegyen.

**Itt ülök, fõnn a Gellérthegyen,
egy ócska, rozzant kőpadon.
Száz régi dallam, bús melódia
kel szárnyra fáradt ajkamon...
Fõlöttem mérhetetlen ég...
Alattam szörnyű szakadék...
Elõttem Pest, mögöttem Buda...
– Ily szépet nem láttam soha!**

**A szívem mesél... én hallgatom.
Rólad mesél édes angyalom...!
S míg körültem zsidong az élet,
Én fájón, némán kesergék érted...**

Vitéz Ferenc th.

---

110 éves az Akadémiai Ifjúsági Könyvtár!

110 esztendő!... Tekintélyes szép kor. S az az intézmény, amely ily hosszú időn át szolgálta hőségesen és eredményesen a kulturát, feltétlenül megérdemli, hogy fennállásának 110. évében kissé felé fordítsuk érdeklődésünket. Ezt az érdeklődést felkelteni és kielégíteni van hivatva ez a rövid beszámoló.

A mult.

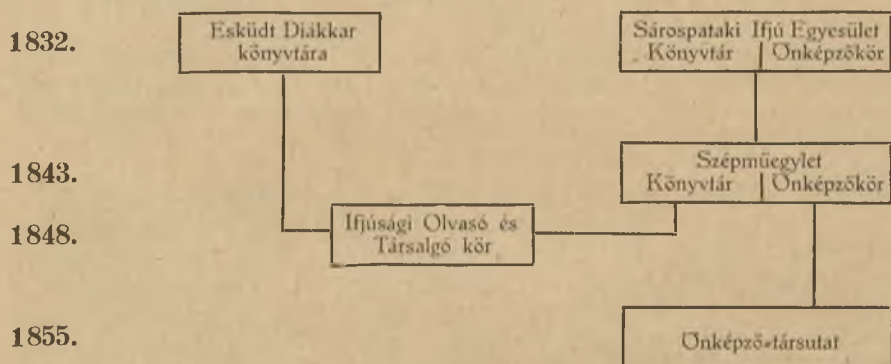
Mint a legtöbb intézmény, az Ifjúsági Könyvtár is kis mustármagból lett terebélyes fává. Pontosabban szólva nem is egy, hanem két mustármagból. Ugyanis:

I. 1832-ben 13 derék „esküdt-diák” — inficiálva a Széchenyi által megindított nagy magyar erjedés mikrobáitól — összetanakodék, hogy saját erejükből egy kis könyvtárat alakítanak azzal a céllal, „hogy a magyar nyelv és irodalom fokozott mértékben műveltessék s ne legyen ifjú, ki azokban járatlanságot mutasson talán ép azért, mert a magyar szellemi termékek nem állanak rendelkezésére.” — Szót tett követett s egyenlő pénzbeli hozzájárulással összehoztak egy kis tőkét, amely elég volt a megindulásra. Ez volt az u. n. „Esküdt Diákkar Könyvtára”,

amelyet azonban az alapítókon kívül illő külön díj fejében mások is használhattak.

II. Ugyanebben az időben, szintén a koráramlat nyomására egy másik intézmény is sarjadt az akkoriban igen eleven pataki szellem talajából: a Sárospataki Ifjú Egyesület, amely már szélesebbkörű volt, amennyiben az alapítók fogalmazása szerint: „az iskolának minden szorgalmas és jóra való tagját, theologusokat és jogászokat egyaránt“ magába fogadta. Ez az egyesület 1843-ban a „Szépműegylet“ nevet vette fel, 1855-ben pedig a dicső emlékü „Önképző-társulat“ lett belőle. Ennek is volt egy kis könyvtára, amely 1848-ban egyesítettet az „Esküdt Diákkar Könyvtára“-val. S a célkitűzéseket kibővítve létrejött az „Ifjúsági Olvasó és Társalgási kör“, melynek alapszabályait 1848 május 3-án hagyta jóvá az egyházkerületi közgyűlés.

Az egyesített könyvtár 688 könyvet számlált, ami nem nagy szám ugyan, de innen kezdve rohamos gyarapodásnak indult. A gyarapodás két főkélléke: a pénz és a lelkesedés nem hiányzott. Az ifjúság lemondott az eddig mindenkinek személy szerint kijáró „gyertyapénz“ és „ad vinum“ bor-illetményéről s azt a könyvtárra fordítandó jövedelem gyanánt örökre felajánlották. Ez maga kitett évenként több, mint 100 forintot, ami igen nagy pénz volt abban az időben. (Ma éppenhogy fedezi a helyiségek takarítási díját.) Ezenkívül még a következők képezték a könyvtár jövedelmét:

1. Rendes tagok tagsági díjai.
2. Kültagok tagsági és különdíjai.
3. Pénzbeli adományozások.
4. Könyvajándékozások.
5. A könyvtár javára rendezett „táncvigalmak és színműelőadások“ haszna.
6. A játékszerek használati díjának egy része.

Lehet-e csodálni, ha ilyen jól szituált viszonyok között a gyarapodás oly rohamos volt, hogy 1887-ben már 3800 könyvet mutatott fel a leltározás? Boldog önérettel számol be erről az akkori Közlöny: „Könyvtárunk ezévben részint vétel, részint ajándékozás útján több, mint 100 könyvvel gyarapodott s összes létszáma közel 3800 kötet. Tagjainak száma

---

110, tehát a mult évekhez viszonyítva elég kevés. Általában ezévből is elkövetett a bizottság lelkes elnökével, nt. Radácsi György úrral mindent, amit csak a könyvtár érdekében szükségesnek és jónak látott. Nyugodt lélekkel megyünk az utónemzedék ítélete elé!"

A jelen.

Ma van vagy 6000 könyvünk, az állomány nagysága miatt nekünk sincs okunk a panaszra, legfeljebb a minőségre annyi, hogy a könyvek nagyrésze erősen kezd elévülni. Szeretnénk pedig lépést tartani a korrallal.

Igen nagy bajunk ellenben az, hogy a „nervus rerum“ hiányzik; pénzforrásaink kiapadtak. A tagok létszáma minimálisra csökkent, a külső tagok elmaradoztak, a jótétemények korszaka letűnt. Ami bevétele az Olvasóegyletnek van, azt úgyszólván felemészti a játékkerem fenntartási költségei, úgy, hogy a könyvtár gyarapodása alig képes pótolni a rongálódás és a „feledékenység“ folytán előállott veszteséget.

Mindennél égetőbb probléma azonban egy új leltár készítése és egy katalógus nyomtatása. A legutolsó katalógus 1906-ban készült s ma már teljesen elfogyott és elévült. Pénzhiány miatt azonban moccani sem tudunk.

Segítséget kérünk!

Hogyan?...

Könyvtárunk régi értékei között előkelő helyet foglal el az a gyűjtemény, amelyet most állítottunk össze az Ifjúsági Közlöny fennmaradt régi számaiból, 1914—1940-ig. Kb. 100 kis anthológiát készítettünk, mindegyik kb. 30 példányból áll, megannyi tükördarabka, amelybe beletekintve a volt pataki diákok megláthatják ifjú önmagukat. Hűen megmutatják ezek a régi Közlönyök az utolsó negyedszázad pataki diákéletét, a pataki szellem alakulását az első világháború kitörésétől a második világháborúig. Milyen érdekes beléjük pillantani és látni az előző generáció szárnypróbálgatásait, mai nagyjaink szellemének első zsengeit!...

Ezeket a gyűjteményeket szeretettel megküldjük mindazoknak, akik a hátlapon mellékelt igénylőlap felhasználásával kérik, azzal a reménnyel, hogy némi anyagi segítséggel hozzájárulnak könyvtárunk helyzetének a fellendítéséhez. Bárcsak valóra válna reménységünk, hogy mi is elmondhatnánk az év végén: „Nyugodt lélekkel megyünk az utónemzedék ítélete elé!“

*Takách Béla IV. é. hh.
ifj. könyvtáros.*

Igazolvány.

**Nem mehettem iskolába,
Ó, meri súlyos nyavalyába
Szenvedék...!
— Ámor úzótt...
Mit kiálltam
Morbúsomban,
Én tudom csak,
Meg az ég...!**

Vitéz Ferenc th.

Az első nyúl.

1942. január 4. Gyönyörű verőfényes téli reggelre ébredtünk, a felkelő nap jólesően simogatja sugaraival párnáimat. Gyorsan kiugrom az ágyból, öltözni kezdek, közben remegő izgalommal gondolkodom arra, hogy ma életem első vadászatán vehetek részt.

Csilingelő szánunk gyorsan suhan a behavazott erdei úton. Rövidesen megérkezünk édesapámmal a vadászat színhelyére, ahol már serényen folynak az előkészületek. A prépostság rendezője évenként szokásos körvadászatát. A meghívott mintegy 35-40 vadász megbeszéli a programot.

Indulás előtt kihirdetik, hogy négy kör lesz, kettő délelőtt és kettő délután. Én az első és második körben édesapám mellett a puskahordozó szerepét töltöm majd be. Lassan elindultunk. Járkálás közben szinte pillanatonként dörrennek a lövések.

Már az első kör végén kezdtem édesapámnak mondogatni, hogy had szerezhessenek én is egy puskát, mert vadászni szeretnék. Édesapám nem igen hajlott a kérésre, de hosszas unszolásra végül azt mondta, hogy esetleg a harmadik kör végén én is passziózhatok.

Izgatottan vártam a harmadik kör végét, miután a többi vadászok egymás után kapták puskavégre a sok nyulat, sőt még őzet is láttak egyesek, de ezeknek kaput kellett nyitni. Végre elérkezett a nagy pillanat, amikor kezembe vehettem édesapám puskáját, aki azt mondta minden előzetes magyarázat nélkül: „Ha jön a nyúl, lőj rá, ahogy tudsz.“ Pár pernyi séta után vagy 30—40 méterre tőlem feltűnik egy nyúl, s amikor engem észrevesz, irányt változtat és gyors ütemben menekülni igyekszik. — Na most vagy soha, mondtam magamban — felemeltem puskámat s az izgalomtól szinte reszkető kézzel céloztam és előbb az egyik, majd a másik csövét elsütöttem, s már csak akkor eszméltem fel, mikor az egyik hajtó egy nyulat lóbázva szaladt felém. Nagy volt az örömem, hiszen ez az első vadászsákmányom.

A körülöttem levők elhatározták, hogy este a közös vacsora után „avatás“ lesz. Én erősen tiltakoztam, hiszen hirtől tisztában voltam már az avatás lényegével. A vacsora végeztével kis cédulával megjegyzett nyulamhoz behozták és az összes jelenlevő vadász felavatott egy fűzfa vesszővel, miközben az ütéseket hassal a nyúlra fekvőre kellett jajgatás nélkül túrnóm.

Az avatást egy jegyzőkönyvben is megörökítették, a résztvevők igazoló aláírásával ellátva. Ezekután mindenki arra fente a fogát, hogy ősszel megismételjük ezt az avatást, ha én mint már nagy vadász elejtem az első őzemet. És én mint felavatott vadász, tarsolyomban az avatási jegyzőkönyvvel vadászom tovább is — minél kevesebb eredménnyel, de remélhetőleg lesz még másképp is.

ifj. Radácsy György
VIII. gimn. tan.

HIREINK

Pósa Péter esperes halálát mélységes fájdalommal vettük tudomásul. Pataki diák volt és a pataki ifjúság mindenben lelkes és kész pártfogója. Teme-tésén a főiskolát Tárczy Árpád közigazgató és Zsiros József theol. tanár képviselte.

Gondnoki látogatás. Janka Károly és gróf Bethlen Pál, a főiskola gondnokai november 25—27 közt meglátogatták főisko-lánkat.

Mitrovics Gyula dr., volt debreceni egyetemi tanár, akit legutóbb a „Signum Laudis“-sal tüntetett ki Kormányzó Urunk, a sárospataki lelkészekkel és lelkésztanárokkal megbeszélést tartott egyházunk égető kér-déseiről.

Dr. Szabó Zoltán theol. tanár, egy-házkerületi főjegyző november 12-én, Mis-kolcon, az egyházkerületi közgyűlésen tette le hivatali esküjét.

Ablonczy György, dr. Maller Sán-dor, Ruszkay András és Somogyi Zol-tán h. tanárokat egyházkerületünk rendes tanárokká választotta. Isten áldását kérjük további munkájukra és életükre.

A karácsonyi szünidő december 19-től január 17-én estig tart. Ebben benne van az elmaradt szüreti vakáció is.

H. Bathó János főiskolai ny. ének- és zenetanár karének darabjáról, melyet Ady Endre: „Az Úr érkezése“ c. versére mintegy másfél éve szerzett s most ismét kiadott, elismerően emlékezik meg a „Zeneközlöny.“

A „Péntek Esték“ előadássorozata meg-indult. Az első előadást Palumby Gyula gimn. tanár tartotta „Keleti származásunk, őshazánk“ címmel. Következő előadások: Dr. Nagy Barna: A keleti keresztyén misz-szió magyar kapcsolatai; Hallgató Sándor: Keletkutató magyarok; Dr. Zsiros József: Magyar életünk szumir gyökerei. Tervbe-vették japán és baskir előadók meghívását is.

„A Magyar Biblia Társulat“ kiküldött lelkésze, Borsay László hirdette az Igét nov. 8-án. Felhívására sokan léptek be a Biblia-társulat tagjai sorába, tag lett a Hittanhall-gatók Egylete is.

Regőseink november 15-én Kácsárdon szolgáltak, november 23—27 közt pedig regős úton voltak. Megtordultak Munkácson, Nagyszőlősen, Tiszaujlakon, Nagybusckán és Ricsén.

December 5-én az egyes internátusok családias ünnepekkel ünnepelték a Mikulás estét és emlékeztek meg Kormányzó Urunkról.

December 8 án volt az elekcio a főiskolán. Az első diákok: Riski Sándor és Lipkovicz József IV. é th ok, Miskolcra mennek legációba. Isten áldását kérjük minden legátus szolgálatára.

KEDVES OLVASÓINK!

Az alábbi előfizeléseket köszönettel nyugtázzuk: Pataki Diákok orsz. szövetsége (Bp.) 50 P, G. Nagy László (K.) 8 P, Nagy Géza (R.) 10 P, Kovács István (H. sz.) 8 P, özv. Finkey Pálné (Bp.) 5 P, dr. Kiss László (Gy) 5 P, dr. vitéz Kossuth Ferenc (Bp.) 5 P, Borsós József (V.) 5 P, dr. Moskovits

Mór (Bp) 4 P, vitéz Füzeses Sándor (Sp.) 3 P, dr. Janka Géza (K. L.) 3 P, Hodossy Béla (Sp.) 3 P, Tatár Sándor (Bp) 3 P, Csorba László (M.) 3 P. Dr. Telegdi Imre frontról küldött előfi-zetését 10 P-t megkaptuk. Köszönettel nyugtázzuk.

Kiadóhivatal.